

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

13.11.2024

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

HE 186/2024 vp

**LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAEIKSI YLEISRADIOVEROSTA
ANNETUN LAIN 2 §:N, ARVONLISÄVEROLAIN JA AHVENANMAAN MAAKUNTAA
KOSKEVISTA POIKKEUKSISTA ARVONLISÄVERO- JA
VALMISTEVEROLAINSÄÄDÄNTÖÖN ANNETUN LAIN 22 A §:N MUUTTAMISESTA**

Esityksessä ehdotetaan muutettavan mm. yleisradioveroa sekä yleisradiotoimintaa koskevaa arvonlisäveroa.

Käytännössä muutettavaksi ehdotetaan henkilöverotuksen yleisradioveroa tavalla, joka vaikuttaisi yleisradioveron kertymiseen ja sen enimmäismäärään. Veroa kertyisi jatkossa yleisesti verovelvollisella 18 vuotta täyttäneellä henkilöllä 2,5 prosenttia puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärästä tai sitä korkeamman hänelle yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vahvistetun työtulon yhteismäärästä siltä osin, kun kyseinen tulo ylittää 15 150 euroa. Raja nousisi 1 150 eurolla nykyisestä. Samalla yleisradioveron enimmäismäärää alennettaisiin kolmella eurolla, mikä tarkoittaisi, että uusi enimmäismäärä olisi 160 euroa. Esityksessä ei ehdoteta muutoksia yhteisöjen maksamaan yleisradioveroon. Yleisradioveron tuotto alenisi esityksen mukaan 25 miljoonalla eurolla vuositasolla.

Muutosten mittaluokka on hyvin pieni, ja siten veronmaksajan on vaikea huomata sen vaikutusta käteen jäävään tuloon ansiotuloverotuksen muiden suurempien muutosten rinnalla. Enimmillään yleisradioveron kevennys olisi vajaa 30 euroa vuodessa, kun yleisradioveron perusteena olevat tulot ovat noin 15 150–20 520 euroa. Kevennys olisi nolla euroa alle 14 000 euron tuloilla, joilla veroa ei tule nykyäänkään maksettavaksi. Yle-veroa maksaneista enemmistöllä vero kevenisi tasan 3 euroa vuositasolla (0,25 euroa/kk) tulojen ollessa 22 300 euroa tai enemmän.

Yleisradiovero on valtion budjettiin kertyvä yleiskatteellinen vero. Yleisradiolle vuosittain maksettavaa määrärahaa tarkistetaan lähtökohtaisesti elinkustannusindeksin kehityksen (painoarvo 1/3) sekä ansiotasoindeksin kehityksen (painoarvo 2/3) mukaan. Yleisradioveron perusteet on kuitenkin pyritty mitoittamaan niin, että veron tuotto ja Yleisradion saama määräraha vastaisivat toisiaan ainakin pitkällä aikavälillä. Toisin sanoen, Yle-veron mitoitus ja perusteet ovat riippuvaisia Yleisradiolle maksettavasta määrärahasta eikä toisin päin. Yleisradioveron alentamisen kuitenkin mahdollistaa se, että Yleisradion euromääräinen rahoitus jäädytetään vuoden 2024 tasolle aina vuoteen 2027 saakka. Esityksessä todetaan, että ehdotetut muutokset yleisradioveroon perustuvat tavoitteeseen 25 miljoonan euron veronkevennyksen saavuttamisesta. Esityksessä myös mainitaan, että yleisradioveron kertymä vuosina 2013–2024 on ylittänyt valtion televisio- ja radiorahastoon siirrettyjen määrärahojen määrän yhteensä noin 121 miljoonalla eurolla.

Samassa esityksessä ehdotetaan, että alemman alennetun arvonlisäverokannan (10 %) piiriin kuuluva yleisradiotoiminta siirrettäisiin korkeamman (14 %) alennetun arvonlisäverokannan piiriin.

Yleisradion määrärahan jäädytys toisaalta alentaa yleisradiotoiminnasta kertyvän arvonlisäveron tuottoa. Esityksessä arvioidaan, että jäädytyksen ja verokannan korotuksen yhteisvaikutus arvonlisäveron tuottoon arvioidaan olevan 16 miljoonaa euroa vuoden 2026 tasossa.

Yleisradioveron muutos alentaisi euromääräisesti enemmän eläkkeensaajien ja työttömien verotusta verrattuna palkansaajiin. Esityksessä mainitaan, että yleisradioveron alennus kasvattaisi työllisyysveroastetta hieman, millä olisi lievä työllisyyttä vähentävä vaikutus (-200 työllistä).

Veronmaksajain Keskusliitto suhtautuu myönteisesti yleisradioveron pieneen kevennykseen. Veronkevennyksen kohdistaminen kuitenkin kiristää hieman veron progressiivisuutta ja heikentää arviolta lievästi työllisyyttä, kun suunnan pitäisi olla päinvastainen.

Yleisradiovero on tuloverotuksen kummajainen, jota säädellään silloin tällöin omana instrumenttinaan muusta tuloverotuksesta irrallaan. Vero mutkistaa tarpeettomasti ansiotuloverotuksen ymmärrettävyyttä ja kokonaisuutta, joka on varsin mutkikas ilman yleisradioveroakin.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Janne Kalluinen
ekonomisti